گەڕانەوەیێک بێریڤان … جەمال حەمە سەعید

فێستیڤاڵی جیهانی دوو هەزار و شانزە بۆ نمایشی فلیمی دوکومێنتی، لە شاری ئەمستردامی پایتەختی هۆلندا بەڕێوەچوو،
یەکێک لەو فلیمانە، بەرهەمی دەرهێنەری کورد زێهاوی سێنجاوی (47 ساڵ) بوو، بە ناونیشانی، “گەرانەوەیەک The Return”
بابەتی “گەڕانەوەیەک” ئاکامە سەختەکانی کۆمەڵکوژی و ڕاونانی یەزیدییەکانە لە شەنگال بەدەستی داعش.

شوێنی دەرهێنانی ئەم فلیمە، کەمپی ئاوارەکانی یەزیدییەکانە لە باجد کەندال لە کوردستانی باشوور. لەم بارەوە دەرهێنەر لە چاوپێکەوتنێکیدا دەڵێت: ” لە چوارچیوەی هونەری سینەماییدا، کارەسات و کۆمەلکوژی یەزدییەکان بە جیهان دەناسێنم، هەروەک چۆن نوسەران و مێژووناسان، مێژوو دەنووسنەوە، منیش ئاوا لە ڕێگای کاری سینەماییەوە، واقعی ژیانی ئەمرۆی ئاوارەکان دەخەمە ڕوو.”
ئەم فلیمەش بووە جێگەی سەرنجی زۆری بینەرانی هۆلەندی و خەڵکانی تری و لە پەیوەندەدا، بۆ چوار جار لە هۆڵی سینەمای جیاوازدا لە ئەمستردامدا نمایشدرا.

فلیمی” گەرانەوەیەک” لەسەر هەلومەرجی ژیانی پڕئازاراوی یەزیدییەکانە لە ناوچادردا، لەدوای کارەساتی جەرگبڕی هێرشی دڕندانەی
داعش بۆ سەر شەنگال و ناوچەکانی تر، ڕزگاربووانی ئەم تراجیدیایە لە چ بارێکی دەروونیدا دەژین؟ چۆن بیردەکەنەوە؟ چۆن دەڕوانن لە ژیان؟ چۆن هەڵسوکەوت دەکەن؟ تۆ دەڵێیت چی؟ کاردانەوەت چۆن دەبێت، کاتێک کە گوێبیستی بەسەرهاتی باوکێکی لەقەوماو دەبیت، باسی بەسەرهاتی ڕفاندنی کچەکەی دەکات؟ مامەڵەت لەگەل ئەو منداڵانە چۆن دەبێت، کە لەبەرچاوی خۆیان دایکیان کوژران یان سەربڕاون؟ ئێستاش تەنیا ماونەتەوە؟
چۆن ڕەفتار لەگەڵ ئەو منداڵە ماتانە دەکەیت، کە لەتاو دڵی پڕ ئەشکیان ئۆقرە ناگرن، ئەو ژن و کوڕە گەنجانە، کە لە ئەنجامی زەبری دەروونی، نائومێدی و بێئارامی و ترسی لەڕادەبەدەر، باڵی بە سەر ژیانیاندا کێشاوە؟ کچێکی گەنجی سویدی بە ڕەگەز کورد،* شیلان ئاتروشی (35 ساڵ)، کە لە سوید گەڕاوەتەوە، پیشەی پەرستیارە، لەگەڵ دکتۆر لوقمان پێکەوە لە نەخۆشخانەیەکی سویدی لەو کەمپە

کار دەکەن، شیلان بە سەرما و بەناو قوڕوچڵپاودا، سەردانی ئاوارەکان دەکات، دەرمانیان بۆ دەبات، سەردانی یەک بە یەکیان دەکات و
ئەوانیش کارەسات و ڕووداوی خۆیان بۆ شیلان دەگێڕنەوە. ئیتر شیلان بە گوێگرتن و کاردانەوەی پیشان دان، دەبێتە هاوبەشی غەم و ئازاری کۆمەڵکوژی و ڕاونانی ئەم مرۆڤانە، بەم جۆرە ئەم پەرستیارە جارێک بە گوێگرتن، جارێکی تر بە گریان و چاوی پڕفرمێسکەوە، بە خەندە و خۆشەویستی باوەشی گەرم بۆ ئاوارەکان دەکاتەوە.

لەلایەکی ترەوە، ئەم خانمە بە ڕەسمکردن و گۆرانی و یاری، کات لەگەڵ منداڵانی کەمپەکە دەباتە سەر. شیلان لە ناو منداڵاندا ڕۆڵێکی گرنگ و بەرچاوی دەگێڕێت، بە جۆرێک هەموو منداڵانی کەمپەکە ئەم پەستیارە دەناسن و دەبێتە مایەی متمانەو دڵنەواییان. کاری شیلان هەر بەوە ناوەستێتەوە، کە ئاوارەکان بەسەربکاتەوە، بۆ هانای نەخۆشەکانەوە بچێت و لە ئێش و ئازاری منداڵان کەم بکاتەوە، بەڵکو لە چادرێکدا چاوی بە حالەتێکی ئالۆز دەکەوێت ، ژنێک کە هەموو پەیوەندییەکی بە جیهانی دەرەوە پچڕاندبوو. ئەم ژنە لە ئەنجامی زەبر و ئەشکەنجەی دەروونی خۆی لەناو چادرێکدا زیندانی کردووە، قسە لەگەڵ کەس ناکات، شیلانیش بە دەرهێنانی ئەو ژنە لەو هەلومەرجەی تێیکەوتووە، دەکەوێتە گێڕانەوەی ڕابوردووی ژیانی خۆی، کاتێک کە منداڵ بووە، چۆن بەهۆی نەخۆشییەوە، قاچەکانی باش گەشە نەکردووە، دەرئەنجام کەمئەندام لێدەرچووە.
سەرەڕای ئەوەی کیشە و گرفتی زۆری بۆ دروست دەبیت … بەڵام هێز دەدات خۆی و ئازایانە ئەو گیرگرفتانەی ئەم نەخۆشییە بۆی هێناوەتە پێشەوە، بەسەریاندا زاڵ دەبێت و ئێستاش لە دۆخێکدایە، کە دەتوانێت بە دڵێکی گەورەوە هاوکاری ئاوارەکان بکات. بەم جۆرە ورده ورده شیلان دەتوانێت تواناییەک ببخشێت بەو ژنە، کە هەستێت و دەرگای ڕوو بەدەوەری لە خۆی بکاتەوە.

شیلان لە کورتە چاوپێکەوتنێکیدا ووتی، ئەمەوێت لەلایەک بۆ گێڕانەوەی بەسەرهاتی خۆم، ئاوارەکان هانبدەم بۆئەوەی بتوانن بە سەر ژیانی خۆیاندا زاڵ بن، لەلایەکی تریشەوە، من وەکو پەرستیاری کەمپێک هەوڵ دەدەم چیرۆک و کارەساتی ئەو خەڵکە بە گەلانی تر بناسێنم. هەر بەردەوام لە خزمەتی ئاوارەکانی کەمپەکەدابم.
و شایانی باسە، لە دوای تەواو بوونی فلیمەکە، لە چوارچێوەی بەرنامەی فێستیڤالەکەدا لەڕێگای دیمانەیەکەوە، زەهاوی وەڵامی چەند پرسیارێکی دایەوە و ئاماژەی کرد بۆ ئاین و کەلتوری

یەزدییەکان. لە کۆتاییشدا، بە گەرم و جۆشوخرۆشییەوە دەستخۆشی لە شیلان و دەرھێنەری فلیمەکە کرا.

شیلان ، چەند ساڵیک لە مەوبەر لە سویدەوە گەراوەتەوە، لە نەخۆشخانەیەکی سویدی لە ھە‌ولێر و ھاوکات لە کەمپی باجد کەندال، وەک پەرستیار کار دەکات.